

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih DÖNMEZ** tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Birinci derece deprem bölgesinde bulunan Denizli'nin Acıpayam ilçesinde 20 Mart 2019 tarihinde 5,5 büyüklüğünde deprem meydana gelmiştir. Çevre illerden de hissedilen depremin derinliğini AFAD, 11,3 kilometre olduğunu duyurmuştur. Jeoloji Mühendisleri Odası 2019 yılında Türkiye'de birçok depremin beklendiği uyarısında bulunmuştur. Denizli'de, biri Gediz Çukurunda diğeri de Büyük Menderes Kırığının kesim yerinde olmak üzere iki tane ana kırık kuşağı vardır. Bu bölgede daha büyük depremlerin meydana geleceği ve depremlerin 7 üstü bir deprem olabileceği söylenmektedir.

1962'den bu yana MTA tarafından yapılan çalışmalar sonucunda, özellikle Batı Anadolu'nun zengin jeotermal enerji kaynaklarına sahip olduğu belirlenmiştir. Jeotermal kaynaklardan enerji elde edilirken kullanılan en yaygın yöntem, yeraltındaki sıcak suyun ya da buharın sondaj yoluyla çıkarılmasıdır. Açılan sondaj kuyularında jeotermal kaynağın bulunduğu geçirgen tabakaya gelindiğinde, yüksek sıcaklıktaki su ya da buhar basıncın etkisiyle yüzeye çıkmaktadır. Jeotermal enerji santrallerinde genellikle rezervuarı beslemek amacıyla yeraltından çekilen buharın ya da sıcak suyun yerine tekrar su gönderilmektedir. Sondaj sırasında uygulanan bu işlem fay hatlarında çeşitli dengesizliklere sebep olabilmektedir. Kamuoyunda, Denizli'de faaliyette olan, yapımı süren yaklaşık 13 adet Jeotermal enerji santrallerinin, yer altı sularını jeotermal enerji için kontrolsüzce kullanmasıyla deprem arasında bir ilişki olduğu konusunda görüşler hakimdir. Yurt dışında yapılan araştırmalarda da jeotermal kaynaklardan enerji elde etme süreçleri ile sismik faaliyetler arasında kuvvetli bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Başta Denizli olmak üzere, depremin oluşmasına neden olan fayların özelliklerinin belirlenmesi, deprem karakterinin çözümlenmesi için, Bakanlığınızın yaptığı ne gibi çalışmalar vardır? Bu konuda, Başta, Jeoloji Mühendisleri Odası olmak üzere Sivil Toplum Kuruluşları ile iş birliği projeniz var mıdır?
- 2) Bölgede, JES projelerine izin verilmeden önce bu projelerin fay hatları üzerinde etkilerinin araştırması yapılmış mıdır? Mevcut projelerin yeraltı hareketliliğine etkisi konusunda elinizde ne gibi veriler vardır?
- 3) Türkiye’de hangi illerde, kaç adet jeotermal enerji santrali bulunmaktadır? Kaç tane yeni tesis açılacaktır? Depremler üzerindeki etkileri yanı sıra, JES’lerin toprağa, suya, havaya, çevreye ve insan sağlığına verdiği zararlar, neden olduğu mağduriyetler ile ilgili bölgede yaşayan halk bilgilendirilmekte midir?
- 4) Dünyanın pek çok ülkesinde jeotermal enerji amaçlı yapılan kazıların, yer sarsıntılarına neden olduğu tespit edildiğinden, jeotermal enerji için yapılan kazılar durdurulmuştur. Bakanlığınız, Denizli’de yapım aşamasında olan santrallerin için bu tür uygulamada bulunacak mıdır?